

Provedbeni program Grada Trilja za razdoblje od 2025. do 2029.

Sadržaj

DJELOKRUG	2
VIZIJA	2
MISIJA	3
ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	3
IZAZOVI	3
Društvo i civilni sektor	4
Zdravstvo i socijalne usluge	4
Komunalne usluge i energetika	5
Promet	5
Gospodarstvo	6
Turizam	7
Poljoprivreda	7
Tržište rada	8
POTREBE	8
Društvo i civilni sektor	8
Komunalne usluge i energetika	9
Zdravstvo i socijalne usluge	9
Promet	9
Gospodarstvo	10
Turizam	10
Poljoprivreda	11
Tržište rada	11
PRIORITETI DJELOVANJA	12
RAZVOJNI POTENCIJALI	12
MJERA 1. UREĐENJE NASELJA I STANOVANJE	14
MJERA 2. PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE	15
MJERA 3. KOMUNALNO GOSPODARSTVO	17
MJERA 4. ODGOJ I OBRAZOVANJE	19
MJERA 5. BRIGA O DJECI	20
MJERA 6. SOCIJALNA SKRB	21
MJERA 7. PRIMARNA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	23
MJERA 8. KULTURA, TJELESNA KULTURA I SPORT	24

MJERA 9. ZAŠTITA I UNAPRJEĐENJE PRIRODNOG OKOLIŠA	26
MJERA 10. PROTUPOŽARNA I CIVILNA ZAŠTITA	27
MJERA 11. PROMET I ODRŽAVANJE JAVNIH PROMETNICA	28
MJERA 12. GOSPODARSKI RAZVOJ	29
MJERA 13. LOKALNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA	31
MJERA 13. DEMOGRAFIJA.....	32

DJELOKRUG

Grad u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, osobito u području:

- uređenja naselja i stanovanja uz naglasak na održivi razvoj i energetske učinkovitost
- prostornog i urbanističkog planiranja uz primjenu digitalnih alata i pametnih rješenja
- komunalnog gospodarstva i razvoja komunalne infrastrukture
- brige o djeci i mladima, uključujući dostupnost vrtića i sadržaja za mlade
- socijalne skrbi s naglaskom na ranjive skupine i aktivno starenje
- primarne zdravstvene zaštite i promocije zdravog načina života
- odgoja i obrazovanja, uključujući digitalne kompetencije i cjeloživotno učenje
- kulture, sporta i rekreacije te razvoja lokalnog identiteta
- zaštite potrošača i transparentnosti javnih usluga
- zaštite i unaprjeđenja okoliša, klimatske prilagodbe i kružnog gospodarstva
- protupožarne i civilne zaštite te upravljanja rizicima
- prometa i održive mobilnosti (pješački, biciklistički i javni prijevoz)
- održavanja i razvoja nerazvrstanih cesta i prometne infrastrukture
- digitalne transformacije javne uprave i dostupnosti e-usluga
- razvoja lokalnog gospodarstva, poduzetništva i turizma
- povlačenja sredstava iz EU fondova i drugih izvora financiranja
- ostalih poslova sukladno posebnim zakonima

VIZIJA

Grad Trilj Grad Trilj je održiv, povezan i inkluzivan grad koji uspješno spaja prirodnu baštinu i suvremeni način života, razvija lokalno gospodarstvo i osigurava visoku

kvalitetu života za sve generacije, uz zaustavljanje depopulacije i poticanje povratka i ostanka stanovništva.

MISIJA

Misija Grada Trilja je učinkovito, transparentno i odgovorno upravljanje razvojem kroz jačanje gospodarstva, ulaganje u infrastrukturu, digitalizaciju i zelenu tranziciju, te stvaranje poticajnog okruženja za život, rad i poduzetništvo, uz aktivno uključivanje građana u razvoj zajednice.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Organizacijska struktura Grada Trilja temelji se na predstavničko-izvršnoj i upravnoj razini upravljanja. Predstavničko-izvršnu vlast čine Gradsko vijeće i Gradonačelnik, koji donose odluke i usmjeravaju razvoj grada.

Upravna vlast obavlja stručne, administrativne i operativne poslove iz samoupravnog djelokruga Grada te osigurava provedbu odluka predstavničkih i izvršnih tijela.

Organizirana je kroz upravne odjele kojima upravljaju pročelnici imenovani od strane Gradonačelnika.

U Gradu Trilju ustrojeni su sljedeći upravni odjeli:

- Upravni odjel općih poslova, lokalne samouprave i društvenih djelatnosti
- Upravni odjel za financije, gospodarstvo i EU fondove
- Upravni odjel za prostorno uređenje, imovinsko-pravne poslove, komunalni sustav i zaštitu okoliša

Radi osiguravanja ravnomjernog razvoja i uključivanja građana u odlučivanje na lokalnoj razini, na području Grada Trilja djeluje 20 mjesnih odbora, na čelu kojih su predsjednici mjesnih odbora.

IZAZOVI

Društvo i civilni sektor

Društveni sektor Grada Trilja suočen je s izrazitim demografskim padom, starenjem stanovništva i kontinuiranim iseljavanjem mladih, što dovodi do smanjenja sudjelovanja u društvenim, kulturnim i sportskim aktivnostima te otežava održivost postojećih programa. Infrastruktura društvenih sadržaja često je zastarjela, neravnomjerno raspoređena i nedovoljno prilagođena suvremenim potrebama, osobito u ruralnim i brdsko-planinskim naseljima gdje nedostatak prostora za okupljanje dodatno pojačava osjećaj izolacije zajednice. Obrazovni sustav također trpi zbog manjka djece, zastarjelih područnih škola i odlaska mladih u srednjoškolskoj i visokoškolskoj dobi, što smanjuje dugoročne društvene i kulturne kapacitete lokalne zajednice.

Civilno društvo u Trilju još uvijek je nedovoljno razvijeno i organizacijski ograničeno, s malim brojem aktivnih organizacija i slabom sposobnošću provedbe obimnijih programa od javnog interesa. Manifestacije i kulturni događaji uglavnom imaju lokalni karakter i nedovoljnu promociju, pa ne uspijevaju privući širu publiku niti doprinijeti identitetu i prepoznatljivosti Trilja. Ograničena suradnja između Grada, udruga i stanovnika, uz smanjenu dostupnost kvalitetnih društvenih sadržaja, predstavlja značajan izazov za jačanje društvene kohezije i poboljšanje kvalitete života u nadolazećem razdoblju.

Zdravstvo i socijalne usluge

Zdravstveni i socijalni sustav u Gradu Trilju suočen je s ubrzanim starenjem stanovništva, kontinuiranim padom broja djece i depopulacijom, što snažno povećava potrebe za primarnom zdravstvenom zaštitom, dugotrajnom skrbi i socijalnim uslugama. Negativni prirodni prirast, porast kroničnih bolesti i ograničena dostupnost specijalističkih pregleda dodatno opterećuju sustav, dok udaljena i brdska naselja imaju slab pristup osnovnim zdravstvenim uslugama te su posebno izložena riziku socijalne isključenosti. Postojeći kapaciteti zdravstvenih ustanova i socijalnih službi nedostatni su za trenutne i buduće potrebe, a infrastruktura u dijelu naselja zahtijeva obnovu i prilagodbu starijoj populaciji.

Socijalne usluge karakterizira rast broja korisnika, posebice starijih osoba, samaca i osoba s invaliditetom, uz nedovoljno razvijene programe pomoći u kući, dnevne skrbi,

mentalnog zdravlja i savjetovališta. Terenski rad otežavaju kadrovska ograničenja i velika prostorna raspršenost naselja, dok lokalni sustav još uvijek nema stabilnu mrežu dostupnih usluga u zajednici. Sve navedeno čini sektor zdravstva i socijalne skrbi jednim od najopterećenijih, te zahtijeva jačanje dostupnosti usluga, modernizaciju infrastrukture i razvoj novih oblika podrške ranjivim skupinama.

Komunalne usluge i energetika

Komunalni sustav Grada Trilja suočava se s izazovima zastarjele i nedovoljno razvijene infrastrukture, osobito u brdsko-planinskim i udaljenijim naseljima, gdje su vodovodna mreža, odvodnja, nerazvrstane ceste i ostala komunalna oprema djelomično ili potpuno nedostatni. Sustav odvodnje još uvijek ne obuhvaća sva naselja, a postojeće mreže zahtijevaju modernizaciju i povećanje kapaciteta. Neravnomjerna dostupnost osnovnih komunalnih usluga, nedovoljna komunalna opremljenost javnih površina te potreba za sustavnijim upravljanjem otpadom i povećanjem stope odvajanja dodatno opterećuju razvoj. Geografska disperzija naselja povećava troškove održavanja i otežava planiranje kvalitetne i ujednačene komunalne usluge na cijelom području grada.

U području energetike, ključni izazovi odnose se na nisku razinu energetske učinkovitosti javnih zgrada, staru i neadekvatno opremljenu distribucijsku mrežu te ograničen razvoj obnovljivih izvora energije na lokalnoj razini. Iako postoji interes za ulaganja u solarne sustave i projekte energetske tranzicije, kapaciteti za njihovu provedbu još su nedovoljno razvijeni. Nedostatak sustavne digitalizacije komunalnih i energetskih usluga, visoki troškovi održavanja postojeće infrastrukture te potreba za jačanjem otpornosti na klimatske rizike predstavljaju dodatne izazove u planiranju i modernizaciji energetskog i komunalnog sustava Trilja.

Promet

Prometni sustav Grada Trilja obilježen je infrastrukturnim ograničenjima i neravnomjernom kvalitetom prometnih rješenja između središnjih i perifernih naselja. Glavni izazovi odnose se na loše stanje dijela lokalnih i nerazvrstanih cesta,

nedostatnu prometnu signalizaciju i otežano održavanje prometnica koje prolaze kroz brdsko–planinska područja. Povećan tranzitni promet na državnim cestama, uz ograničene mogućnosti za rasterećenje kroz alternativne pravce, stvara sigurnosne rizike i usporava protok vozila. U nekim zonama bilježi se visoka opterećenost raskrižja, nedostatak nogostupa i slaba prometna povezanost s udaljenijim naseljima, što smanjuje sigurnost pješaka i otežava svakodnevnu mobilnost stanovnika.

Javni prijevoz i dalje nije dovoljno razvijen da bi predstavljao održivu alternativu individualnom prijevozu, osobito zbog neredovitih linija, slabe povezanosti s rubnim područjima i ovisnosti o prijevozu prema Sinju i Splitu. Nedostatak koordinacije između autobusnih linija, ograničena dostupnost željezničkog prijevoza i nedovoljna integracija različitih prometnih sustava dodatno smanjuju funkcionalnost javnog prometa. U kontekstu budućeg razvoja, izazov ostaje potreba za modernizacijom prometne infrastrukture, unaprjeđenjem sigurnosti cestovnog prometa, razvojem održivih oblika mobilnosti te boljom prilagodbom prometne mreže demografskim i gospodarskim potrebama Trilja.

Gospodarstvo

Gospodarstvo Trilja karakterizira mala skala poslovnog sektora, nedostatak većih poslodavaca i nizak kapacitet otvaranja novih radnih mjesta, što ograničava mogućnost zadržavanja stanovništva i privlačenja mladih. Broj gospodarskih subjekata raste sporo, a većina poslovanja temelji se na mikro i malim poduzećima s ograničenim investicijskim potencijalom. Gubitak radno aktivnog stanovništva dodatno smanjuje lokalni tržišni potencijal i utječe na fiskalne prihode grada. Struktura zaposlenosti pokazuje ovisnost o nekoliko djelatnosti, dok su inovacije, digitalna transformacija i poduzetnička podrška nedovoljno razvijeni.

Izazovi uključuju i nedostatak poslovne infrastrukture, ograničene mogućnosti za industrijski i logistički razvoj te slabu integraciju lokalnih poduzetnika u šire regionalne lance vrijednosti. Poljoprivreda, turizam i mala poduzeća imaju razvojni potencijal, ali im nedostaje sustavna podrška, profesionalizacija i ulaganja. Sve navedeno zahtijeva jačanje investicija, podršku poduzetnicima, aktivaciju poslovnih zona i jače povezivanje lokalnog gospodarstva s tržišnim prilikama Splitsko-dalmatinske županije.

Turizam

Turizam Trilja suočen je s izazovom nedovoljne prepoznatljivosti i sezonalnosti, unatoč bogatoj prirodnoj i kulturnoj baštini. Turistička ponuda fragmentirana je i nedovoljno integrirana, s naglaskom na jednodnevne posjete i slabom iskorištenošću rijeke Cetine, arheološke baštine, ruralnog prostora i tzv. *outdoor* potencijala. Smještajni kapaciteti su ograničeni, a razina kvalitete i raznovrsnosti ponude često ne prati potrebe modernog turizma.

Izazovi uključuju nedostatak profesionalnog brendiranja, turističke infrastrukture i koordinacije među dionicima, kao i ograničene marketinške dosege manifestacija i lokalnih atrakcija. Slaba prometna povezanost pojedinih područja te nedovoljno razvijeni turistički sadržaji (biciklističke staze, centri za posjetitelje, interpretacijske točke, organizirani programi doživljaja) dodatno ograničavaju rast. Trilj treba jačati identitet destinacije, poticati održivi i tzv. *outdoor* turizam te povezati turizam s poljoprivredom i lokalnim poduzetništvom.

Poljoprivreda

Poljoprivredni sektor Trilja suočava se sa starenjem nositelja OPG-ova, nedostatkom mladih uključenih u sektor te ograničenom razinom tehnološke modernizacije i produktivnosti. Poljoprivredno zemljište nije u punoj funkciji, a fragmentiranost i imovinsko-pravni problemi otežavaju racionalno korištenje resursa. Iako postoje kvalitetni prirodni uvjeti za stočarstvo, ratarske kulture i voćarstvo, razvoj je usporen slabim ulaganjem, niskom dodanom vrijednošću proizvoda te nedostatkom preradbenih kapaciteta.

Triljska poljoprivreda dodatno je izazvana slabom tržišnom povezanošću, nedostatkom organiziranih otkupnih kanala i ograničenim mogućnostima plasiranja proizvoda na turističko tržište i šire regionalne lance vrijednosti. Klimatski rizici, ograničena mehanizacija i nedostatak edukacijskih programa dodatno usporavaju razvoj. Potencijal postoji u održivoj poljoprivredi, lokalnim proizvodima i povezivanju s turizmom, ali zahtijeva snažniju institucionalnu i financijsku podršku.

Tržište rada

Tržište rada u Trilju obilježeno je negativnim demografskim trendovima, izraženim padom radno sposobnog stanovništva i odlivom mladih prema većim urbanim sredinama ili inozemstvu. Posljedica je nedostatak radne snage u gotovo svim sektorima, osobito kvalificirane i visokoobrazovane, što ograničava razvoj gospodarstva, turizma i poljoprivrede. Udio dugotrajno nezaposlenih i strukturalna neusklađenost ponude i potražnje za radom dodatno usporavaju aktivaciju radnog potencijala.

Plaće u lokalnom gospodarstvu često ne mogu konkurirati onima u većim gradovima, što potiče migracije i smanjuje lokalnu atraktivnost za mlade obitelji. Nedostatak srednjoškolskog obrazovanja unutar Trilja i slaba ponuda programa osposobljavanja i prekvalifikacija otežavaju stjecanje kompetencija potrebnih tržištu rada. Sve ovo čini lokalno tržište rada osjetljivim, s ograničenim mogućnostima rasta bez snažnih intervencija u obrazovanje, zapošljavanje i demografsku obnovu.

POTREBE

Društvo i civilni sektor

Društveni sektor Trilja zahtijeva sustavno jačanje društvene infrastrukture, razvoj sadržaja za mlade i modernizaciju postojećih objekata koji su dugoročno amortizirani. Potrebno je osigurati više multifunkcionalnih prostora za okupljanje, kulturne programe, neformalno obrazovanje i rad udruga, osobito u ruralnim i brdsko-planinskim naseljima gdje takvi sadržaji gotovo ne postoje. Time bi se smanjila društvena izolacija stanovnika i potaknula revitalizacija lokalne zajednice.

Civilni sektor zahtijeva povećanje organizacijskih i financijskih kapaciteta kroz edukacije, stručno vođenje udruga i stabilnije modele financiranja. Potrebna je i snažnija institucionalna suradnja Grada, ustanova i udruga, kao i profesionalnija promocija kulturnih i društvenih događanja. Razvoj platformi za sudjelovanje građana u odlučivanju dodatno bi osnažio lokalnu demokraciju i povećao uključenost stanovništva.

Komunalne usluge i energetika

Komunalni sektor zahtijeva ulaganja u modernizaciju vodoopskrbe i odvodnje, obnovu nerazvrstanih cesta te unaprijeđenje javne rasvjete i komunalne opreme u svim naseljima. Posebno je važno osigurati ravnomjernu dostupnost temeljnih komunalnih usluga u brdsko-planinskim područjima, gdje je infrastrukturni jaz najveći. Sustav gospodarenja otpadom treba dodatno unaprijediti povećanjem kapaciteta za odvojeno prikupljanje, reciklažu i edukaciju građana.

U području energetike postoji potreba za energetsom obnovom javnih zgrada, povećanjem udjela obnovljivih izvora energije i jačanjem pametnih mreža. Potrebno je stvoriti poticajne uvjete za ulaganje u solarne sustave i lokalne energetske zajednice, kao i povećati stupanj digitalizacije komunalnih sustava radi učinkovitijeg upravljanja, smanjenja troškova i veće otpornosti na klimatske promjene.

Zdravstvo i socijalne usluge

Nužno je jačanje mreže primarne zaštite, bolje opremanje ordinacija i osiguravanje pristupačnosti zdravstvenih usluga u udaljenim naseljima. Uz rast udjela starijeg stanovništva, potrebno je proširiti preventivne programe, usluge patronaže, mobilne zdravstvene timove te olakšati dostupnost specijalističkih pregleda kroz partnerstva sa županijskim ustanovama.

Socijalne usluge trebaju razvoj novih programa pomoći u kući, dnevnih boravaka, podrške osobama s invaliditetom i savjetodavnih usluga, osobito u kontekstu povećanog broja samačkih i starijih kućanstava. Potrebna je profesionalizacija i proširenje kapaciteta centara za socijalnu skrb, kao i razvoj lokalnih mreža podrške, uključujući volonterske programe i udruge koje rade s ranjivim skupinama.

Promet

Prometni sustav Trilja zahtijeva obnovu i modernizaciju cestovne infrastrukture, posebno nerazvrstanih cesta, te poboljšanje prometne sigurnosti kroz uređenje

raskrižja, pješačkih zona i javne rasvjete. Naselja s raspršenom strukturom trebaju bolju prometnu povezanost, što uključuje i redovitu sanaciju makadamskih dionica.

Potrebno je unaprijediti javni prijevoz, povećati učestalost linija prema Sinju i Splitu, kao i uspostaviti fleksibilnije oblike prijevoza za slabije dostupna područja. Razvoj biciklističke infrastrukture i pješačkih staza predstavlja dodatnu potrebu, osobito u turistički atraktivnim zonama uz Cetinu.

Gospodarstvo

Razvoj gospodarstva u Trilju zahtijeva snažnije oslanjanje na poduzetničku infrastrukturu, modernizirane poslovne zone i učinkovitiju administraciju kako bi se potaknulo otvaranje novih radnih mjesta. Poduzetnicima su potrebne ciljanje savjetodavne usluge, osobito u području digitalne transformacije, inovacija i internacionalizacije poslovanja, kako bi lokalna ekonomija postala konkurentnija i prilagodljivija.

Ujedno je nužno diversificirati gospodarsku strukturu, s naglaskom na razvoj prerađivačkog sektora, zelenih tehnologija i suvremenih uslužnih djelatnosti. Ulaganja u radnu snagu, sustavne edukacije i privlačenje investicija od ključne su važnosti za dugoročnu stabilnost te za stvaranje uvjeta koji će zadržati mlade i visokoobrazovane stanovnike u Trilju.

Turizam

Daljnji napredak turizma oslanja se na proširenje i obogaćivanje ponude, osobito kroz selektivne oblike poput aktivnog, kulturnog, ruralnog i gastro-turizma. Unaprjeđenje infrastrukture, od šetnica i biciklističkih ruta do interpretacijskih punktova i odmorišta, ključno je za kvalitetno upravljanje turističkim resursima i podizanje doživljaja posjetitelja.

Osim infrastrukturnih ulaganja, potrebna je i snažnija promocija destinacije uz profesionalizaciju turističkih usluga i bolje umrežavanje svih dionika. Razvoj cjelogodišnjih programa, digitalna vidljivost i podizanje kvalitete smještaja ključni su elementi stvaranja konkurentne destinacije te povećanja gospodarskih učinaka turizma.

Poljoprivreda

Održiva poljoprivreda u Trilju ovisi o jačanju produktivnosti, modernizaciji mehanizacije i kvalitetnoj stručnoj podršci OPG-ovima, posebno s obzirom na visoku prosječnu dob nositelja gospodarstava. Ulaganja u navodnjavanje, skladišne kapacitete, preradu i logistiku nužna su za stvaranje otpornijeg i tržišno konkurentnijeg poljoprivrednog sustava.

Uz tehničke i infrastrukturne preduvjete, važno je poticati zelenu i ekološku proizvodnju, potaknuti mlade da ostanu u sektoru te razvijati kratke lance opskrbe usklađene s turističkom i ugostiteljskom ponudom. Jača promocija lokalnih proizvoda i dostupnost EU fondova dodatno mogu unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju i njezinu tržišnu poziciju.

Tržište rada

Tržište rada u Trilju suočava se s potrebom zadržavanja radno sposobnog stanovništva i smanjenja migracijskog odljeva, što zahtijeva ciljane programe prekvalifikacija, stručno usavršavanje i cjeloživotno učenje. Obrazovne aktivnosti trebaju biti usklađene s potrebama gospodarstva, osobito u sektorima turizma, poljoprivrede i malih proizvodnih djelatnosti.

Posebnu pažnju potrebno je posvetiti zapošljavanju mladih, žena i dugotrajno nezaposlenih kroz partnerstvo poduzetnika, obrazovnih institucija i lokalne zajednice. Jačanje veza između škola i poslodavaca, zajedno s razvojem lokalnih radnih mjesta kroz investicije i podršku poduzetništvu, ključno je za dugoročno održivu i konkurentnu lokalnu ekonomiju.

PRIORITETI DJELOVANJA

Uzimajući u obzir izazove, potrebe i razvojne potencijale možemo definirati šest prioriteta djelovanja u razvoju grada Trilja koja su međusobno ovisna:

- **Razvoj konkurentnog i otpornog gospodarstva**
(potpora poduzetništvu, poljoprivredi, turizmu i digitalnoj ekonomiji)
- **Razvoj održive i moderne infrastrukture**
(prometna i komunalna infrastruktura, digitalna povezanost, energetska učinkovitost)
- **Unaprjeđenje kvalitete života i demografska revitalizacija**
(stanovanje, obrazovanje, zdravstvo, sport, kultura i socijalne usluge)
- **Zelena tranzicija i zaštita okoliša**
(obnovljivi izvori energije, gospodarenje otpadom, očuvanje prirode i klimatska otpornost)
- **Digitalna transformacija i pametno upravljanje gradom**
(e-usluge, transparentnost, otvoreni podaci i uključivanje građana)
- **Učinkovita i transparentna javna uprava**
(upravljanje projektima, jačanje kapaciteta i korištenje EU fondova)

RAZVOJNI POTENCIJALI

Razvojni potencijali Grada Trilja temelje se na njegovim prostornim, prirodnim, gospodarskim i društvenim resursima, kao i na povoljnom geostrateškom položaju unutar Cetinske krajine. Unatoč snažnim demografskim izazovima, Trilj raspolaže komparativnim prednostima koje mu omogućuju oblikovanje jasnih razvojnih smjerova u nadolazećem razdoblju. Ključnu ulogu u tome imaju povezanost s glavnim prometnim pravcima, bogata prirodna baština, obilje poljoprivrednih površina i rastuća potreba za razvojem održivog turizma i lokalne ekonomije.

Položaj Trilja između autoceste A1 i državne ceste D1 izniman je strateški resurs. Blizina čvora Bisko te mogućnost poboljšanja cestovne povezanosti prema Splitu stvaraju uvjete za razvoj poslovnih zona, privlačenje investitora i jačanje dnevne funkcionalne povezanosti s urbanim središtima. Planirana obilaznica i dodatna

prometna unaprjeđenja mogu značajno poboljšati dostupnost grada, što će potaknuti mobilnost stanovnika, ali i povećati gospodarsku i turističku vidljivost. Ovakva infrastruktura čini Trilj prirodnim logističkim i tranzitnim mikrosredištem s potencijalom za rast prerađivačke industrije, proizvodno-uslužnih djelatnosti i poduzetničkih inicijativa.

Prirodni resursi predstavljaju jedan od najsnažnijih razvojnih aduta. Široke poljoprivredne površine, krški pašnjaci i bogato vodno bogatstvo Cetine pružaju iznimne mogućnosti za modernu, ekološki usmjerenu i tehnološki unaprijeđenu poljoprivredu. Europske politike, koje sve snažnije potiču zelenu tranziciju, lokalnu proizvodnju i održivu hranu, stvaraju povoljan okvir za jačanje OPG-ova, razvoj kratkih lanaca opskrbe te povećanje konkurentnosti lokalnih proizvođača. Uz modernizaciju opreme, jačanje prerade poljoprivrednih proizvoda i certificiranje kvalitete, poljoprivreda Trilja može postati ključno razvojno uporište i snažan generator radnih mjesta. Dodatnu vrijednost predstavlja mogućnost integracije poljoprivrede s turizmom kroz agroturističke sadržaje, prezentaciju tradicionalnih proizvoda i razvoj gastro-turizma.

Turistički potencijal Trilja oblikovan je spojem prirodnih, kulturnih i povijesnih atrakcija te autentičnog ruralnog ambijenta. Blizina rijeke Cetine, razvedena topografija i očuvani krajolik čine područje iznimno pogodnim za razvoj aktivnog turizma – od biciklističkih i pješačkih ruta do adrenalinskih i vodenih aktivnosti. Kulturna baština, uključujući arheološka nalazišta i tradicionalne običaje, omogućuje dodatnu diversifikaciju turističke ponude. Uz odgovarajuću interpretaciju, modernu promociju, digitalnu vidljivost i profesionalizaciju usluga, Trilj se može pozicionirati kao cjelogodišnja destinacija održivog ruralnog turizma. Razvoj smještajnih kapaciteta više kvalitete, organizacija manifestacija i razvoj kulturnih ruta dodatno jačaju ovaj potencijal.

Gospodarski sektor može snažno napredovati kroz razvoj poslovnih zona, digitalnu transformaciju lokalnih poduzeća te poticanje inovacija u poljoprivredi, prerađivačkim djelatnostima i turizmu. Postojeći Proizvodno-uslužni centar i najavljene digitalne inicijative čine vrijednu osnovu za jačanje poduzetništva te razvoj novih radnih mjesta u sektorima koji trenutno nedostaju. Poslovne zone uz glavne prometne pravce pružaju mogućnost privlačenja investitora, posebno onih orijentiranih na logistiku, preradu

hrane, drvno-kamenarsku industriju, servisne djelatnosti i zelene tehnologije. Uz to, Cetinska krajina tradicionalno njeguje obrtnička zanimanja koja i danas imaju značajan potencijal rasta uz odgovarajuću institucionalnu i financijsku podršku.

Energetska tranzicija predstavlja novo razvojno područje za Trilj. Prirodni uvjeti i raspoložive površine omogućuju ulaganja u solarne elektrane, agrosolare, male obnovljive sustave i energetske učinkovitost javnih i privatnih objekata. Takva ulaganja mogu smanjiti troškove proizvodnje, povećati energetske neovisnost te doprinijeti otpornosti lokalnog gospodarstva. U kombinaciji s modernizacijom komunalne infrastrukture, digitalizacijom javnih usluga i održivim upravljanjem okolišem, energetika postaje važan element dugoročne razvojne strategije.

Najvažniji razvojni potencijal Trilja ipak ostaje njegov ljudski kapital. Iako se grad suočava s demografskim padom, obrazovna struktura mlađih generacija pokazuje pozitivne trendove. Ulaganjem u obrazovanje, uključivanje građana, jačanje civilnog sektora i programe zadržavanja mladih obitelji, Trilj može aktivirati vlastite kadrovske i društvene resurse. Uspjeh demografske obnove i razvoj društvenog kapitala presudni su za održivo korištenje svih drugih resursa – od gospodarstva do turizma, poljoprivrede i energetike.

MJERA 1. UREĐENJE NASELJA I STANOVANJE

Mjera 1. Uređenje naselja i stanovanje usklađena je s Posebnim ciljem 4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na sustavno i plansko uređenje naselja te unaprjeđenje uvjeta stanovanja na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere osigurava se unaprjeđenje prostorne i komunalne strukture naselja, razvoj kvalitetnih javnih prostora te podizanje razine sigurnosti i funkcionalnosti urbanog okruženja, s ciljem stvaranja preduvjeta za ravnomjeran razvoj svih dijelova grada i dugoročno zadržavanje stanovništva. Poseban naglasak stavlja se na očuvanje identiteta i tradicionalne vizure prostora, uz istodobnu primjenu suvremenih urbanističkih standarda i rješenja prilagođenih potrebama stanovnika.

U sklopu mjere planira se izgradnja centralne zgrade sa svlačionicama na igralištu Luke, kao ulaganje u jačanje društvene i sportsko-rekreacijske infrastrukture. Navedena aktivnost doprinosi povećanju dostupnosti i kvalitete javnih sadržaja, boljoj

opremljenosti sportskih površina te stvaranju uvjeta za intenzivnije korištenje prostora u svrhu sportskih, rekreativnih i društvenih aktivnosti. Time se izravno doprinosi unaprjeđenju kvalitete života, poticanju zdravih stilova života te jačanju društvene kohezije, osobito među djecom i mladima.

Posebni cilj 4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika				
Mjera 1 – Uređenje naselja i stanovanje				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Broj izgrađenih dječjih igrališta	2	4	5	5
Broj uređenih zgrada	2	4	5	5
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Izgradnja centralne zgrade sa svlačionicama na igralištu Luke	50.000,00			
Izgradnja dječjeg parka Grab	30.000,00			
Izgradnja dječjeg igrališta s opremom Strmendolac	25.000,00			
Izgradnja asfaltnog igrališta Ugljane	40.000,00			
Održavanje WiFi mreže	4.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Uređenje pročelja građevinskih objekata u centru Trilja	100.000,00			

MJERA 2. PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE

Mjera 2. Prostorno i urbanističko planiranje usklađena je s Posebnim ciljem 4.2. Dobro upravljanje iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na uspostavu učinkovitog, održivog i dugoročno utemeljenog sustava upravljanja prostorom grada Trilja.

Provedbom ove mjere osigurava se stvaranje jasnog i stabilnog prostorno-planskog okvira koji omogućuje uravnotežen razvoj stanovanja, gospodarstva te komunalne i društvene infrastrukture, uz racionalno korištenje prostora i zaštitu njegovih prirodnih i krajobraznih vrijednosti. Mjera predstavlja temelj za kvalitetnu pripremu i provedbu

razvojnih projekata te za usklađivanje lokalnih potreba s razvojnim prioritetima na razini županije.

Ključna aktivnost u okviru mjere odnosi se na izradu izmjena i dopuna prostornog plana, kao osnovnog alata za prilagodbu prostornog razvoja novim okolnostima i razvojnim potrebama, uključujući nove investicijske zahvate, unaprjeđenje prometnih rješenja i osiguravanje uvjeta za održivo korištenje prostora. Ažuriranjem prostorno-planske dokumentacije stvaraju se preduvjeti za bržu, učinkovitiju i transparentniju pripremu projekata, povećava se razina pravne sigurnosti te jača kapacitet grada Trilja za privlačenje ulaganja i provedbu strateških razvojnih inicijativa.

Posebni cilj 4.2. Dobro upravljanje				
Mjera 2 – Prostorno i urbanističko planiranje				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Broj izrađenih planova	3	2	2	2
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Izmjene i dopune prostornog plana	34.000,00			
Izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU-a) - Cetinka	10.000,00	30.000,00	30.000,00	
Projekt UPU novoizgrađenog dijela građevinskog područja naselja mješovite namjene Velić	65.000,00			
Projekt UPU gospodarske zone Bisko Jug	30.500,00			
Projekt UPU gospodarske zone Bisko Jug	25.000,00			
Projekt UPU stambene zone Vojnić Sinjski	50.000,00			
Projekt UPU stambene zone Ugljane	60.500,00			
Obnova poslovne zgrade u centru Trilja	300.000,001			

MJERA 3. KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Mjera 3. Komunalno gospodarstvo usklađena je s Posebnim ciljem 3.2. Održivi razvoj infrastrukturnih sustava iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na modernizaciju, unaprjeđenje i racionalno upravljanje komunalnom infrastrukturom i javnim površinama na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere osigurava se povećanje funkcionalnosti, sigurnosti i učinkovitosti komunalnog sustava, uz unaprjeđenje kvalitete javnih prostora i očuvanje urbanih cjelina koje imaju važnu ulogu u svakodnevnom životu stanovnika. Mjera obuhvaća aktivnosti usmjerene na održavanje i unaprjeđenje javnih objekata, komunalne opreme i infrastrukturnih sustava, s ciljem stvaranja kvalitetnog, urednog i održivog urbanog okruženja.

U okviru mjere planira se obnova i rušenje objekata u kompleksu Cetinka, čime se stvaraju prostorni i infrastrukturni preduvjeti za novu namjenu tog područja te razvoj budućih sadržaja od javnog i gospodarskog interesa. Sanacijom i uklanjanjem dotrajalih objekata oslobađa se vrijedan gradski prostor za uspostavu novih funkcija, uključujući javne i društvene sadržaje, poslovne zone ili uređenje javnih površina, čime se izravno doprinosi održivoj revitalizaciji prostora i jačanju razvojnih potencijala grada Trilja.

3.2. Održivi razvoj infrastrukturnih sustava				
Mjera 3 – Komunalno gospodarstvo				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Obnovljeno javnih objekata	1	4	5	5
Obnovljeno/uređeno groblja	2	4	3	3
Izgrađeno/ obnovljeno kanalizacijske mreže (broj naselja)	2	2	4	4
Izrađene javne rasvjete	2	4	5	5
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Obnova i rušenja objekata- kompleks Cetinka	107.000,00	107.000,00	107.000,00	107.000,00

Proširenje kompleksa Cetinka	87.500,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Uređenje bivše zgrade SMS-a	100.000,00			
Održavanje PUC 3LJ-a	35.000,00	40.000,00	45.000,00	50.000,00
Održavanje javne rasvjete	200.000,00	180.000,00	150.000,00	100.000,00
Održavanje božićno-novogodišnjih dekoracija	15.000,00	15.000,00	20.000,00	20.000,00
Program održavanja atmosferskih voda	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Program održavanja čistoće javnih i prometnih površina	80.000,00	80.000,00	80.000,00	80.000,00
Program održavanja javnih površina	90.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
Program održavanja groblja i mrtvačnica	60.000,00	63.000,00	70.000,00	70.000,00
Program održavanja nerazvrstanih cesta	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00
Saniranje gazišta visećeg mosta u Trilju i redovno održavanje	50.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Program održavanja poljskih puteva	26.500,00	26.500,00	26.500,00	26.500,00
Program održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima	13.000,00	13.000,00	13.000,00	13.000,00
Program održavanja gospodarske zone Čaporice	40.000,00	45.000,00	45.000,00	50.000,00
Uređenje gradskog parka	82.000,00			
Izgradnja vodoopskrbe - Voštane, sekundarne linije Strmendolac, Vedrine, Trilj, Bisko, Velić	85.000,00	55.000,00	55.000,00	
Izgradnja zida u naselju Ugljane - Perkušići	35.000,00			
Projekt vodoopskrbe naselja Ugljane, zaseoci Bani i Sikavice	15.000,00			
Izgradnja hidrantske mreže na području grada Trilja	50.000,00			

Izgradnja sekundarne linije kanalizacijskog sustava Grab, Vedrine, Košute	223.000,00			
Izgradnja sekundarne kanalizacijske mreže u Trilju - Bila Glavica	50.000,00			
Projekt dogradnje prečistača u gospodarskoj zoni Čaporice	50.000,00			
Izgradnja i proširenje groblja	355.000,00	2.003.000,00	3.000,00	3.000,00
Izgradnja mrtvačnica	75.000,00	110.000,00	110.000,00	110.000,00
Uređenje oborinske odvodnje u ulici Put Garduna u Trilju	50.000,00			
Izgradnja oborinske odvodnje Trilj	120.000,00			
Izgradnja javne rasvjete	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Projekt osvjetljenja cestovnog mosta u Trilju	5.000,00			
Obnova energetske mreže - Krivodol	230.000,00			
Energetska učinkovitost javne rasvjete na području grada Trilja	1.617.000,00			
Uređenje pročelja građevinskih objekata u centru Trilja	100.000,00			

MJERA 4. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Mjera 4. Odgoj i obrazovanje usklađena je s Posebnim ciljem 2.2. Stvaranje suvremenog obrazovnog sustava iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na razvoj kvalitetnog, dostupnog i suvremenog sustava skrbi, odgoja i obrazovanja djece i mladih na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere osiguravaju se preduvjeti za unaprjeđenje obrazovne infrastrukture, jačanje programskih sadržaja te podizanje standarda usluga u području odgoja i obrazovanja. Poseban naglasak stavlja se na stvaranje poticajnog okruženja

za učenje, razvoj kompetencija i jednak pristup obrazovnim sadržajima za svu djecu i mlade, neovisno o mjestu stanovanja ili socioekonomskom statusu.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti poput opremanja gradske knjižnice, čime se jačaju kapaciteti za učenje, informiranje i razvoj čitalačke pismenosti, kao i sufinanciranje programa osnovnih i srednjih škola te programa akademskog obrazovanja, s ciljem povećanja dostupnosti obrazovnih sadržaja, poticanja izvrsnosti i pružanja dodatne podrške učenicima i studentima. Nadalje, planirana je obnova Područne škole Bisko, kao važan infrastrukturni zahvat kojim se unaprjeđuju materijalni uvjeti rada i osigurava sigurnije, kvalitetnije i suvremenije okruženje za odgojno-obrazovni proces.

2.2. Stvaranje suvremenog obrazovnog sustava				
Mjera 4 – Odgoj i obrazovanje				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Broj dodijeljenih stipendija studentima	70	80	80	80
Realizacija obnove PŠ Bisko	40.000,00			
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Opremanje knjižnice	11.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Sufinanciranje programa osnovnih škola	150.500,00	80.500,00	80.500,00	100.000,00
Sufinanciranje programa srednjih škola	152.200,00	152.200,00	152.200,00	152.200,00
Sufinanciranje programa akademskog obrazovanja	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Obnova područne škole Bisko	40.000,00			

MJERA 5. BRIGA O DJECI

Mjera 5. Briga o djeci usklađena je s Posebnim ciljem 2.2. Stvaranje suvremenog obrazovnog sustava iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na osiguravanje dostupnog, kvalitetnog i održivog sustava ranog i predškolskog odgoja i skrbi o djeci na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere osiguravaju se stabilni uvjeti za funkcioniranje dječjih vrtića kao temeljnih ustanova za rani razvoj djece, njihovu socijalizaciju i stjecanje osnovnih životnih i obrazovnih kompetencija. Poseban naglasak stavlja se na dostupnost usluga roditeljima, stvaranje sigurnog i poticajnog okruženja za djecu te na doprinos usklađivanju obiteljskog i poslovnog života.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti redovnog rada dječjih vrtića te sufinanciranja Dječjeg vrtića Trilj, čime se osigurava kontinuitet i kvaliteta predškolskih programa, stabilnost rada ustanove te daljnje unaprjeđenje standarda skrbi i odgojno-obrazovnog rada. Time se izravno doprinosi razvoju suvremenog sustava ranog i predškolskog odgoja, demografskoj revitalizaciji te povećanju ukupne kvalitete života stanovnika grada Trilja.

2.2. Stvaranje suvremenog obrazovnog sustava				
Mjera 5 – Briga o djeci				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Broj proširenih mjesta (kapacitet vrtića)	320	320	320	400
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Redovan rad dječjih vrtića	1.793.500,00	1.840.000,00	1.880.000,00	2.000.000,00
Sufinanciranje dječjeg vrtića Trilj	27.000,00	27.000,00	27.000,00	27.000,00

MJERA 6. SOCIJALNA SKRB

Mjera 6. Socijalna skrb usklađena je s Posebnim ciljem 4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na jačanje sustava podrške socijalno osjetljivim i ranjivim skupinama stanovništva na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere nastoji se ublažiti rizik od siromaštva i socijalne isključenosti te smanjiti socijalne nejednakosti kroz razvoj dostupnih i ciljanih oblika pomoći za obitelji s niskim primanjima, samce, starije osobe, roditelje i druge ranjive skupine. Mjera je

usmjerena na osiguravanje osnovne socijalne sigurnosti, jačanje socijalne uključenosti te stvaranje uvjeta za dostojanstven život svih stanovnika.

U okviru mjere provodit će se pomoć socijalno ugroženim obiteljima kroz jednokratne pomoći i ostale naknade, čime se omogućuje pravovremeno reagiranje na krizne situacije i nepredviđene troškove kućanstava. Nadalje, mjera obuhvaća naknade za novorođenu djecu i novčanu pomoć za roditeljski dopust „Prve tri“, kao demografske i socijalne potpore obiteljima, kao i sufinanciranje rada Crvenog križa te potpore udrugama proizašlim iz Domovinskog rata i udrugama socijalne skrbi, čime se jača mreža izvaninstitucionalne pomoći.

Poseban segment mjere odnosi se na sufinanciranje komunalnog održavanja za kućanstva bez priključka na kanalizacijsku mrežu, s ciljem smanjenja troškova života i unaprjeđenja osnovnih životnih uvjeta, kao i na provedbu javnih radova, koji doprinose socijalnoj uključenosti, zapošljivosti i aktivaciji dugotrajno nezaposlenih i teže zapošljivih skupina.

4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije				
Mjera 6 – Socijalna skrb				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Iznos naknada za novorođenu djecu	1. Dijete 665,00 2. Dijete 1.330,00 3. I ostalo 2.660,00			
Novčana pomoć za roditeljski dopust	Razlika između plaće roditelja i državnih potpora			
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Pomoć socijalno ugroženim obiteljima (jednokratne pomoći i ostale naknade)	219.000,00	219.000,00	219.000,00	219.000,00

Naknade za novorođenu djecu	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Sufinanciranje rada Crvenog križa	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
Potpore za rad udruga iz Domovinskog rata i udruga socijalne skrbi	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Novčana pomoć za roditeljski dopust - "Prve Tri"	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Sufinanciranje komunalnog održavanja za kućanstva bez priključka na kanalizacijsku mrežu	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
Javni radovi	26.000,00	27.000,00	28.000,00	30.000,00

MJERA 7. PRIMARNA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Mjera 7. Primarna i zdravstvena zaštita usklađena je s Posebnim ciljem 4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na očuvanje i unaprjeđenje zdravlja stanovništva te jačanje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere nastoji se osigurati stabilno funkcioniranje sustava primarne zdravstvene zaštite te stvaranje preduvjeta za preventivno djelovanje, rano otkrivanje bolesti i unaprjeđenje zdravstvene skrbi, osobito za djecu, starije osobe i kronične bolesnike. Mjera doprinosi smanjenju zdravstvenih nejednakosti, povećanju sigurnosti građana te jačanju otpornosti lokalne zajednice.

U okviru mjere provodit će se Program javnih potreba u zdravstvu, kojim se podupiru aktivnosti usmjerene na poboljšanje uvjeta rada zdravstvenih ustanova, provedbu preventivnih i edukativnih programa te osiguravanje dostupnosti zdravstvenih usluga stanovništvu. Time se izravno doprinosi podizanju razine zdravstvene zaštite i ukupne kvalitete života građana grada Trilja.

4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije

Mjera 7 – Primarna i zdravstvena zaštita

Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Broj novih zdravstvenih djelatnika na području grada Trilja	2	2	5	5
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Program javnih potreba u zdravstvu	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00

MJERA 8. KULTURA, TJELESNA KULTURA I SPORT

Mjera 8. Kultura, tjelesna kultura i sport usklađena je s Posebnim ciljem 4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na razvoj kulturnih, društvenih i sportskih sadržaja kao ključnih elemenata kvalitete života, identiteta zajednice i društvene kohezije grada Trilja.

Provedbom ove mjere jačaju se institucionalni i izvaninstitucionalni kapaciteti u području kulture i sporta, unapređuje se infrastruktura te potiče aktivno sudjelovanje građana u kulturnim, rekreativnim i sportskim aktivnostima. Mjera doprinosi očuvanju i valorizaciji lokalne kulturne baštine, razvoju suvremenih kulturnih programa te promicanju zdravih stilova života kroz dostupne i kvalitetne sportsko-rekreacijske sadržaje.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti uređenja i opremanja kulturnog doma Trilj, redovnog rada udruga u kulturi, redovnog rada Muzeja triljskog kraja i provedbe programa javnih potreba muzeja, redovnog rada Gradske knjižnice i opremanja knjižnice, kao i organizacije gradskih manifestacija, čime se osigurava kontinuitet kulturnog života i dostupnost kulturnih sadržaja svim skupinama stanovništva. Mjera također obuhvaća pomoć vjerskim zajednicama te izgradnju kapele Vedrine, kao doprinos očuvanju duhovne, kulturne i identitetske dimenzije lokalne zajednice.

U području tjelesne kulture i sporta predviđeno je uređenje sportskog igrališta Čaporice, redovito održavanje i opremanje sportskih objekata, redovna djelatnost sportskih klubova i Zajednice sporta Grada Trilja te financiranje amaterskih, rekreativnih i ostalih sportskih udruga. Navedene aktivnosti doprinose stvaranju kvalitetnih uvjeta za bavljenje sportom, povećanju dostupnosti sportskih sadržaja te poticanju rekreacije i aktivnog načina života za sve dobne skupine.

4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovnika Splitsko-dalmatinske županije				
Mjera 8 – Kultura, tjelesna kultura i sport				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Izgrađeno sportskih objekata	1	2	2	3
Izgrađeno/uređeno kulturnih objekata	1	1	1	1
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Uređenje na sportskom igralištu Čaporice	50.000,00			
Uređenje i opremanje kulturnog doma Trilj	1.502.000,00			
Redovan rad udruga u kulturi	61.000,00	61.000,00	61.000,00	61.000,00
Redovan rad Muzeja triljskog kraja	74.300,00	95.400,00	115.500,00	115.500,00
Programi javnih potreba muzeja	149.500,00	25.000,00	35.000,00	40.000,00
Pomoć vjerskim zajednicama	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
Izgradnja kapele Vedrine	30.000,00			
Redovna djelatnost sportskih klubova i Zajednice sporta grada Trilja	408.000,00	408.000,00	408.000,00	408.000,00
Financiranje amaterskih, rekreativnih i ostalih sportskih udruga	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Redovno održavanje sportskih objekata	40.200,00	40.200,00	40.200,00	40.200,00
Opremanje sportskih objekata	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Gradske manifestacije	190.000,00	190.000,00	190.000,00	190.000,00

Redovan rad Gradske knjižnice	27.700,00	28.800,00	29.900,00	30.000,00
Opremanje knjižnice	11.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00

MJERA 9. ZAŠTITA I UNAPRJEĐENJE PRIRODNOG OKOLIŠA

Mjera 9. Zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša usklađena je s Posebnim ciljem 3.1. Zaštita okoliša i prirode i stvaranje otpornosti na klimatske promjene i prirodne katastrofe iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na očuvanje okoliša, unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i jačanje otpornosti grada Trilja na okolišne i klimatske izazove.

Provedbom ove mjere nastoji se smanjiti negativan utjecaj na okoliš, unaprijediti čistoća i uređenost prostora te potaknuti odgovorno korištenje resursa kroz razvoj učinkovitog i održivog sustava komunalne infrastrukture. Mjera doprinosi očuvanju prirodnih vrijednosti, zaštiti zdravlja stanovništva te stvaranju sigurnijeg i kvalitetnijeg životnog okruženja.

U okviru mjere provodit će se program sanacije divljih deponija, čime se uklanjaju izvori onečišćenja, sprječava daljnja degradacija prostora i obnavljaju narušene površine. Nadalje, planira se program održavanja reciklažnog dvorišta radi osiguravanja kontinuiteta i dostupnosti sustava odvojenog prikupljanja otpada te jačanja kružnog gospodarstva na lokalnoj razini.

Mjera obuhvaća i nabavu komunalne opreme i programa te nabavu komunalnog vozila, čime se unaprjeđuju operativni kapaciteti komunalnog sustava, povećava učinkovitost prikupljanja i zbrinjavanja otpada te stvaraju preduvjeti za brže i učinkovitije reagiranje u izvanrednim situacijama.

3.1. Zaštita okoliša i prirode i stvaranje otpornosti na klimatske promjene i prirodne katastrofe				
Mjera 9 – Zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Sanirano divljih deponija	1	2	4	5
Broj nabavljene komunalne opreme i vozila	1	1	2	2

Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Program sanacije divljih deponija	26.500,00	26.500,00	26.500,00	26.500,00
Program održavanja reciklažnog dvorišta	25.000,00	30.000,00	35.000,00	35.000,00
Nabava komunalne opreme	26.500,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
Nabava komunalne opreme i programa	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Nabava komunalnog vozila	55.000,00			

MJERA 10. PROTUPOŽARNA I CIVILNA ZAŠTITA

Mjera 10. Protupožarna i civilna zaštita usklađena je s Posebnim ciljem 3.1. Zaštita okoliša i prirode i stvaranje otpornosti na klimatske promjene i prirodne katastrofe iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na jačanje sustava zaštite i spašavanja, povećanje sigurnosti stanovništva te unaprjeđenje otpornosti grada Trilja na prirodne i druge izvanredne ugroze.

Provedbom ove mjere osigurava se razvoj i održavanje učinkovitog sustava protupožarne i civilne zaštite, s ciljem prevencije rizika, smanjenja šteta te brzog i koordiniranog djelovanja u slučaju požara, elementarnih nepogoda i drugih kriznih situacija. Mjera obuhvaća jačanje operativnih kapaciteta, unaprjeđenje infrastrukture i opreme te potporu ključnim dionicima sustava zaštite i spašavanja.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti protupožarne zaštite i održavanja vatrogasnog doma, čime se osiguravaju adekvatni uvjeti za rad vatrogasnih postrojbi i povećava spremnost za intervencije. Nadalje, planirane su aktivnosti u području civilne zaštite, usmjerene na jačanje lokalnih kapaciteta za prevenciju, pripravnost i odgovor na izvanredne situacije, kao i sufinanciranje Hrvatske gorske službe spašavanja, kao važnog partnera u sustavu zaštite i spašavanja, osobito u zahtjevnim i teško dostupnim područjima.

3.1. Zaštita okoliša i prirode i stvaranje otpornosti na klimatske promjene i prirodne katastrofe				
Mjera 10 – Protupožarna i civilna zaštita				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Izgrađeni infrastrukturni objekti				
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Protupožarna zaštita	196.000,00	196.000,00	196.000,00	196.000,00

Održavanje vatrogasnog doma	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
Civilna zaštita	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Sufinanciranje Hrvatske gorske službe spašavanja	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00

MJERA 11. PROMET I ODRŽAVANJE JAVNIH PROMETNICA

Mjera 11. Promet i održavanje javnih prometnica usklađena je s Posebnim ciljem 3.2. Održivi razvoj infrastrukturnih sustava iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na razvoj, modernizaciju i unaprjeđenje prometne infrastrukture s ciljem povećanja sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti prometnog sustava na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere osigurava se poboljšanje prometne povezanosti unutar grada i između gradskih naselja, povećava se razina sigurnosti svih sudionika u prometu, osobito pješaka i djece, te se stvaraju preduvjeti za uravnotežen prostorni i gospodarski razvoj. Poseban naglasak stavlja se na unaprjeđenje lokalne cestovne infrastrukture, razvoj pješačke infrastrukture i uređenje prometa u mirovanju, u skladu s načelima održive mobilnosti.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti izgradnje cestovne infrastrukture te realizacija konkretnih zahvata poput izgradnje nogostupa na dionicama Gaz – Gubavica, u naselju Vrabač (zaseok Svinjača), u naseljima Velić, Vojnić te na relaciji Vedrine – Šušnjare, čime se izravno doprinosi povećanju sigurnosti pješaka i kvaliteti svakodnevnog kretanja stanovništva. Nadalje, planirano je proširenje puta u Vedrinama s izgradnjom potpornih zidova, s ciljem povećanja prometne protočnosti i stabilnosti prometnice, kao i izgradnja parkirališta u Trilju, čime se unaprjeđuje promet u mirovanju i smanjuje pritisak na javne površine.

Mjera obuhvaća i nabavu kućišta kamera za nadzor brzine, kao preventivnu aktivnost usmjerenu na povećanje sigurnosti cestovnog prometa i smanjenje rizika od prometnih nesreća.

3.2. Održivi razvoj infrastrukturnih sustava	
Mjera 11 – Promet i održavanje javnih prometnica	
	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti

Pokazatelj rezultata	2026	2027	2028	2029
Kapitalni projekti u prometnoj infrastrukturi				
Izgrađeno nogostupa	2	2	1	1
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Izgradnja cestovne infrastrukture	576.000,00	501.000,00	501.000,00	500.000,00
Izgradnja nogostupa Gaz - Gubavica	50.000,00			
Izgradnja nogostupa u naselju Vrabač - zaseok Svinjača	30.000,00			
Izgradnja nogostupa Velić	50.000,00			
Izgradnja nogostupa Vojnić	100.000,00			
Izgradnja nogostupa Vedrine - Šušnjare	25.000,00			
Proširenje puta u Vedrinama s potpornim zidovima	80.000,00			
Izgradnja parkirališta Trilj	20.000,00			
Nabava kućišta kamera za nadzor brzine	27.000,00			

MJERA 12. GOSPODARSKI RAZVOJ

Mjera 12. Gospodarski razvoj usklađena je s Posebnim ciljem 1.1. Stvaranje konkurentnog, održivog i resursno učinkovitog gospodarstva temeljenog na znanju iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na jačanje lokalnog gospodarstva, poticanje poduzetništva i razvoja održivih gospodarskih djelatnosti, uz valorizaciju prirodnih i kulturnih resursa grada Trilja.

Provedbom ove mjere nastoji se stvoriti poticajno poslovno okruženje za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva, poljoprivrede i turizma, uz jačanje institucionalnih kapaciteta i razvoj projekata koji doprinose zapošljavanju, diverzifikaciji gospodarstva i povećanju konkurentnosti lokalne ekonomije. Poseban naglasak stavlja se na održivi i resursno učinkovit razvoj, inovativne projekte te povezivanje gospodarstva s turizmom, sportom i prirodnom baštinom.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti rada Turističke zajednice, uređenja šetnice uz Cetinu i Rudu te uređenja vidikovca Gardun, kojima se unaprjeđuje turistička infrastruktura, povećava atraktivnost prostora i potiče razvoj selektivnih oblika turizma.

Nadalje, predviđena je provedba projekta Air-Bike Cetina (zip line), kao inovativnog sadržaja koji doprinosi razvoju aktivnog i doživljajnog turizma te diversifikaciji turističke ponude.

Mjera obuhvaća i program održavanja gospodarske zone Čaporice, čime se osiguravaju kvalitetni infrastrukturni uvjeti za poslovanje i privlačenje investitora, kao i poticanje razvoja poljoprivrede i poduzetništva, s ciljem jačanja lokalnih proizvođača, razvoja kratkih lanaca opskrbe i stvaranja novih poslovnih prilika. Nadalje, planirano je redovno poslovanje CEKOM-a, kao potpore razvoju kompetencija, poduzetničkih inicijativa i suradnje gospodarstva i znanja.

U okviru mjere provodit će se i Program „Zaželi“ te javni radovi, kao instrumenti koji povezuju gospodarski razvoj s društvenom uključivošću, zapošljavanjem te aktivacijom teže zapošljivih skupina.

1.1. Stvaranje konkurentnog, održivog i resursno učinkovitog gospodarstva temeljenog na znanju				
Mjera 12 – Gospodarski razvoj				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Uređeno šetnica	2	1	0	0
Uređenje i izgradnja infrastrukturnih objekata	1	1	1	1
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Rad turističke zajednice	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Uređenje šetnice uz Cetinu i Rudu	80.000,00	80.000,00	80.000,00	
Program održavanja gospodarske zone Čaporice	40.000,00	45.000,00	50.000,00	50.000,00
Projekt Air-Bike Cetina (zip line)	80.000,00			
Uređenje vidikovca Gardun	80.000,00			
Poticanje razvoja poljoprivrede i poduzetništva	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
Redovno poslovanje CEKOM-a	483.700,00	488.500,00	488.500,00	488.500,00
Program Zaželi	450.000,00	75.100,00	100,00	
Javni radovi	26.000,00	27.000,00	28.000,00	28.000,00

MJERA 13. LOKALNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA

Mjera 13. Lokalna uprava i administracija usklađena je s Posebnim ciljem 4.2. Dobro upravljanje iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na jačanje institucionalnih kapaciteta, učinkovitosti i transparentnosti gradske uprave Grada Trilja.

Provedbom ove mjere osiguravaju se organizacijski, kadrovski i tehnički preduvjeti za kvalitetno obavljanje poslova lokalne samouprave, učinkovito upravljanje javnim resursima te pravodobnu i stručnu provedbu razvojnih politika i projekata. Mjera doprinosi unaprjeđenju upravljačkih procesa, jačanju financijske stabilnosti te povećanju razine odgovornosti i dostupnosti javne uprave građanima.

U okviru mjere provodit će se administrativni i stručni poslovi te nabava uredske opreme i programa, čime se osigurava nesmetano funkcioniranje upravnih tijela i modernizacija radnih procesa. Nadalje, mjera obuhvaća poslovanje Gradskog vijeća i poslovanje Ureda gradonačelnika, kao temeljnih nositelja političkog i izvršnog upravljanja Gradom, kao i aktivnosti vezane uz lokalnu samoupravu.

4.2. Dobro upravljanje				
Mjera 12 – Gospodarski razvoj				
Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Educirano djelatnika gradske uprave				
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Administrativni i stručni poslovi	975.000,00	1.006.000,00	1.041.000,00	
Nabava uredske opreme i programa	55.000,00	20.000,00	20.000,00	
Poslovanje gradskog vijeća	28.000,00	28.000,00	28.000,00	
Poslovanje ureda gradonačelnika	38.000,00	40.000,00	62.000,00	
Proračunska zaliha	15.000,00	15.000,00	15.000,00	
Lokalna samouprava	15.000,00	20.000,00	25.000,00	
Otplata glavnice i kamata po kreditu i zajmu	0	80.000,00	160.000,00	

Tekući rashodi za financiranje projekata iz EU fondova	10.000,00	10.000,00	10.000,00	
Pomoć političkim strankama	10.000,00	10.000,00	10.000,00	

Mjera uključuje i proračunsku zalihu, kao instrument financijske sigurnosti i fleksibilnosti u slučaju izvanrednih okolnosti, kao i otplatu glavnice i kamata po kreditima i zajmovima, čime se osigurava fiskalna odgovornost i stabilnost proračuna. Nadalje, predviđeni su tekući rashodi za financiranje projekata iz EU fondova, s ciljem jačanja apsorpcijskih kapaciteta i uspješne provedbe razvojnih projekata. U okviru mjere osigurava se i pomoć političkim strankama, sukladno važećim propisima.

MJERA 13. DEMOGRAFIJA

Mjera – Demografija usklađena je s Posebnim ciljem 4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovništva Splitsko-dalmatinske županije iz Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije te je usmjerena na poticanje demografske revitalizacije, zadržavanje stanovništva i stvaranje poticajnog okruženja za život, rad i ostanak mladih i obitelji na području grada Trilja.

Provedbom ove mjere nastoji se ublažiti negativne demografske trendove kroz razvoj integriranih demografskih, obrazovnih i razvojnih aktivnosti koje povezuju kvalitetu života, zapošljivost, lokalno gospodarstvo i društvenu uključenost. Poseban naglasak stavlja se na potporu obiteljima, mladima, ruralnom razvoju i inovativnim projektima koji doprinose održivosti lokalne zajednice.

U okviru mjere provodit će se aktivnosti poticanja demografskih mjera, usmjerene na jačanje pronatalitetnih politika i stvaranje povoljnijih uvjeta za život obitelji. Nadalje, planirana je provedba projekata ERASMUS+ Green Care i AgriValue4Life, koji doprinose razvoju novih znanja i vještina, povezivanju obrazovanja, poljoprivrede i socijalnih inovacija te jačanju atraktivnosti lokalnog prostora za mlade i aktivno stanovništvo.

Mjera obuhvaća i subvencioniranje analiza proizvoda lokalnih OPG-ova putem vaučera, čime se podupire kvaliteta i konkurentnost lokalne proizvodnje, jača ruralno gospodarstvo te stvaraju dodatne razvojne i mogućnosti zapošljavanja.

4.1. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovništva Splitsko-dalmatinske županije**Mjera 13 – Demografija**

Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost i ciljane vrijednosti			
	2026	2027	2028	2029
Sufinanciranje ishoda građevinskih dozvola				
Sufinanciranje komunalnih priključaka				
Aktivnost/projekt			Početak	Završetak
Poticanje demografskih mjera	120.000,00	120.000,00	120.000,00	
ERASMUS + Green Care	23.543,00	62.200,00	0	
Agrivalue4Life	1.022.900,00	417.100,00	417.100,00	
Subvencioniranje analize proizvoda lokalnih OPG-ova - vaučeri	15.000,00	15.000,00	15.000,00	